

Kugbɔnkpiεku kùà Pɔl kεle' ki de' **Tesalonik** yaab nnɔ Nà wɔngh kugbɔnku kuu te **ma bo**

Tesalonik yé Maseduɔnn ya tinfɛnm ya ducenciɛn nɛ. Pɔl là joh usɛn nle bo ma nnɔ nɛ ki tɔke' ni'bó yaab Kristo ya gber. Wɔn nin Silfɛn nin Timote nɛ là tɔke. Tesalonik yaab bà yɛbe ɲa là yé Sufmbɛ.

Sufmbɛ bà là te udu nnɔ ni nnɔ ya biba ɲa tuo' Pɔl ya gber, ki sure' bɛ bi kpre' ni'kɛ saan Pɔl nin u'tɔb bo.

Kí cin liyul 1 kí tĩ baa iyul 3, Pɔl tɔkeh ki teh wɔn nin Tesalonik yaab ya yɛnm sɔnge tɔb bo. Bi du Kristo bo, ki yíe tɔb ma nnɔ nɛ u faare' Uwien bi'bo, ki tiere' bɛ wɔn nin u'tɔb là te bi'saan uyo wà nnɔ bi là ɲmɔbe mitetem mà.

Kí cin iyul 4 kí tĩ baa iyul 5, Pɔl laa' Tesalonik yaab biba ɲa ben Yesu ya baam ya gber mɔnmɔnm; nɛ u tùɔre' ki tɔke' bɛ tù ni'donbó. Biba laa' bi'yaab biba kpuokeh Kristo ɲa laan biε ki baa'. Bi maaleh bà kpuokeh nnɔ li fɔre ma bo ma nnɔ, nɛ Pɔl tɔke' bɛ ki ye bà kpo' nin bà fuobe kɛ tɛ nin Yesu Kristo nɛ, ki lá li mɛkre lidaali liba.

Ifuonde

¹ Min Pɔl nin Silfɛn* nin Timote nɛ kieh kugbɔnku kuu tí de Kristo ya taanl là te Tesalonik

* **1:1** Liike Itùon 17:4, 5.

ya du ni, ki yé Baa Uwien nin Yonbdaan *Yesu Kristo yaal nnɔ. Uwien n̄ juoke nɛ, kí de nɛ uyenduɔn.

Pɔl faareh Uwien Tesalonik yaab ya tekjim bo

² Ti tuu ki faareh Uwien ni'kɛ bo nɛ, ki tien ni'bó ti'kaare ni. ³ Ti tuu ki tien ni'bó ti'Baa Uwien ya nun bó kí n̄ɛ ni'tekjim cèreh ni sɔnh itùon yà nin ni n̄mɔbe miyíem ki sɔnh yà nnɔ nin ni n̄mɔbe lidɛndɛnl ti'Yonbdaan *Yesu Kristo bo n̄ t̄i kɛnde' ma nnɔ bo nɛ.

⁴ Ti'yaab bà Uwien yíe bɛ, ti bɛn ki ye Uwien nɛ gènde' nɛ ní li yé u'yaab. ⁵ Kimɛ ti là tɔke' nɛ tigbɛmɔnmɔnt tà nnɔ n̄a là yé n̄ɔbon baba, *Mifuoñaanm nɛ là cèrɛ' t̄ù n̄mɔbe mituɔm, ki cèrɛ' ti du ki ye t̄ù yé tigbɛmɔnt. Nɛ ni bɛn ti là te ni'saan uyo wà nnɔ, ti'tetem là te ma bo. Ti là te nnɔ n̄ɔ n̄è ní li mɔn ni'bo nɛ.

⁶ Ninbi tɛkn' tinbi nin Yonbdaan ya taal ni nɛ. Nin ni teke' u'gbɛr ijɛndciɛn ni ma kɛ nnɔ, ni n̄mɔbe uyɛnsɔnge wà *Mifuoñaanm dienh wù nnɔ. ⁷ Nnɔ nɛ Maseduɔnn ya tinfɛnm ya dutɔ yaab nin Akayi yaab bà kɛ teke' *Yesu ki jin' nnɔ mɔ li tɛkn ni ya taal ni. ⁸ Kimɛ Yonbdaan ya gbɛr n̄ɛn' ni ya bùol nɛ ki yɛrɛ' Maseduɔnn ya tinfɛnm ya dutɔ nin Akayi ya tinfɛnm ya du kɛ ni. Na yé i ya du ni baba, binib cii' ni'kɛ saan ni teke' Uwien ki jin' ma bo. Nɛn bo, ta ji n̄mɔbe tuba tí tɔke. ⁹ Kimɛ ni'bó ya nib lienh ti là baa' ni'bùol ni teke' tɛ ma bo ya gbɛr nin ni wiɛ' ibule, ki pekɛrɛ' ki paan' Uwien limiɛl ya daan, wà tuu ki te nnɔ bo ma bo, ¹⁰ ki gu u'Bijɛ *Yesu n̄ n̄ɛ paaki bó kí baa ní. U là cèrɛ' wɔn nɛ mɛkre' bitɛnkpiib ni. Wɔn nɛ n̄miendeh tɛ Uwien

ya benpiebe ni, ki li ηmien τε lidaali là Uwien li bu binib tibuur nnə.

2

Pəl lienh u sən' itùon Tesalonik ya du ni ma bo

¹ Ti'yaabe, ninbi mənən ben ki ye ti là baa' ni'buol ni teke' τε ma nnə ηa juore' fεnm. ² Ni ben ki ye bi là jènde' τε, ki suke' τε Filip ya du ni. Ama nin binib là n̄en' ti'bo kinunbənk ma κε nnə, ti'Wien de' τε lifəl ti təke' nε u'gbəmənəm̄nt. ³ Ti là sureh nε ní cenge Uwien ya gber ma nnə ta là nuunh tí tuln nil, ka ηməbe yεnmaalbiere, ka nuunh tí lere kí ji mə. ⁴ Ama Uwien bikn' τε ki laa' ti kpe tí təke binib u'gbəmənəm̄nt nε ki taa' tù ki ηukn' τε. Nεn bo nε ta nuunh ti təkeh tù la, binib ya yεnm ní li sange ti'bo, ti nuunh Uwien wà ben ti'fəl ni te ma bo nnə ya yεnm nε ní li sange ti'bo.

⁵ Ni ben ki ye ta kpele ki len' n̄ηmaagber tí lere nil, ka kpele ki nuun' tí n̄i nil bo kí lε like. Uwien nε yé ti'mənkunl. ⁶ Ta kpele ki nuun' ninbi bii nitəb ní pəke τε, kimε ta nuunh pεnpεku nisaal saan. ⁷ Ti yé *Kristo ya tondb ma nnə, ti bi li fre kí wuən nε kí ye ti ηməbe ukpieke, ama ta tien' nnə. Ti là te ni'saan ma nnə, ti là duən' ti'yεnm ni'bo tεn upii ηaandeh ma u'bumu, u'yεnm sange mu'bo u likeh mù nε. ⁸ Ti yíe nε n̄i tí kende' ma nnə, na yé ti'nun m̄n tí təke nε Uwien ya gbəmənəm̄nt baba nε. Ninbi bo, ti li tuo kí kpo mənən, kimε ni yé binib bà ta gəh ni'bo nε.

⁹ Ti'yaabe, ni tien' ti'tùon nin ti'jiinku bó. Ti là təkeh nε Uwien ya gbəmənəm̄nt ma nnə, ti là sən̄h itùon nin inunm̄n nε n̄onku nin wien ni ηə ti la li yé uba bo tukl. ¹⁰ Ninbi bà teke' *Yesu ki jin' nnə

nin Uwien ne yé bimònkunb ki ye ti là te ni'saan ma nnò ti'tetem là cuube ne ka ñmòbe jòknt. Ta là ñmòbe bi li biin te nà bo. ¹¹ Ni ben kein ki ye ti là teh ni'ni wà ke ten bibaa teh u'bumu ma bo ne, ¹² ki sureh ne, ki saakreh ni'gbenent, ki ñiikeh ki tókeh ne ki teh ní li ñmòbe mitetem mà selndeh Uwien. Wòn ne yin' ne ní kò u'bel ni kí le u'kpieke.

Pól pèkeh Tesalonik yaab bi'tekjim bo

¹³ Ti tuu ki faareh Uwien ni'bo uyo ke nibonn nà bo nnò si: ti là tóke' ne Uwien ya gber, ne ni teke' tù, ki tuo' ki ye ta yé nib yaar tù mònbe ki yé Uwien yaar ne, ki cèreh ninbi bà teke' Uwien ki jin' nnò teh Uwien yíe nà. ¹⁴ Ti'yaabe, ni tek'n' Uwien ya táan yaab bà te Sude ya tinfenm ni, ki liebe' ki yé *Yesu Kristo yaab nnò ya taal ni ne. Kime ni'du yaab jènde' ne ijend yà nnò *Sufmbe mò là jènde' be i ya jend ne. ¹⁵ Ben *Sufmbe nnò ne là ku' *Uwien ya ñbonsòknb, ki ku' Yonbdaan Yesu, ki jènde' ti'mò cèen. Uwien ya yenm ña sange bi'bo. Bi yé binib ke ya nennendb ne. ¹⁶ Bi piendeh te ti la tóke bà ña yé *Sufmbe tigber tà li cère be ní ñmere ne. Bi teh nnò ne bi'biere yebreh ki joh, ne Uwien ya benku ni tí gben' ki ben' bi'bo.

Pól yíe wò ní tí ñ le Tesalonik yaab

¹⁷ Ti'yaabe, tinbi nin ninbi dàan' tób ní tien' iden ile ma nnò, ti dòkn' ne cèen ne. Ti jènde' tób ne, ama ti tien ni'bó ti'yenmaale ni. Nen ne cère' ti ñikn' tí tí ñ le ne. ¹⁸ Nen bo ne ti yíe tí liebe kí baa ni'saan. Min Pól mònòn bikn' nlen, ki bikn' nle, ne *Satan pien' te. ¹⁹ Imòn, ninbi bo ne ti ñmòbe lidendènl nin uyensange. Yonbdaan *Yesu li baa lidaali là nnò, ninbi ne li yé ti'bo lisuul, ne ti'yenm li sange

ni'bo u'nun bó. ²⁰ Imòn, ninbi ne yé ti'kpieke nin ti'yensonge.

3

¹ Nɛn bo ta ɛ fre kí cuo ti'ba. Nɛn ne cère' ti bobn' ki ye tinbi baba ɛ juore Atenn ya du ni, ² ne ki sɔn' ti'ninjɛ Timote ni'saan. Timote yé ti'tonsɔnlie ne Uwien ya tuonl ni, ki tɔkeh binib *Kristo ya gbɛmɔnmɔnt. Ti sɔn' wɔ ni'saan wɔ ɛ saake ni'gbɛnɛnt ne, kí cère ni'tekjim ɛ faake ³ ɛɔ, idɛn yiɛ ya jɛnd la cère uba ɛ lu mitekjim ya sɛn ni. Kime ninbi mɔnɔn bɛn ki ye Uwien sien' tɛ nnɔ ne. ⁴ Ti là te ni'saan uyo wà nnɔ, ti là juɔ' ki tɔke' ne ki ye ti li ji ijɛnd. Nɛn ne tien' nɔ, ninbi mɔnɔn bɛn. ⁵ Ma là li fre kí cuo n'ba ma nnɔ, nɛn bo ne n sɔn' Timote ni'saan, wɔ ɛ liike ni biɛ ki pɛ mitekjim ya sɛn bo bii na ji pɛ, kime n là fɛnge nba la *usenpol unibiikl la tuln' ne ki cère' ti'tuonl juore' fɛnm ne.

⁶ Fɛnfennɔ ne Timote nɛn' ni'donbó ki liebe' ní ki lá tɔke' tɛ tigbɛmɔnmɔnt, ki ye ni biɛ ki pɛ mitekjim ya sɛn bo, ki ɛmɔbe miyiem. U tɔke' tɛ ki ye ni'yɛnm tuu ki pɛ ti'bo ne, ne ni ciɛke ní lɛ tɛ tɛn ti'mɔ ciɛke tí lɛ ne ma. ⁷ Ti'yaabɛ, nnɔ ne ni'tekjim cère' ti ɛmɔbe ugbɛnɛnsaake ti'yɛnsaaciɛn nin ti'jɛnd ni. ⁸ Fɛnfennɔ, ti ji fuore' ki jiin', kime ni pɛ Yonbdaan bo mɔnmɔnm. ⁹ Nɛn bo, ta bɛn ti li faare Uwien ni'bo kí tí kpaan ma bo. Kí nɛ ninbi bo ne ti ɛmɔbe uyɛnsɔngciɛn ki poknh ti'Wien ya nun bó. ¹⁰ Ti miɛh wɔ nɔnku nin wien ni nin inunmɔn ki teh wɔ ɛ cère tí tí ɛ lɛ ne, kí wɔkn ne kí tonde nà pɔre' ne ni'tekjim ni.

¹¹ Ti'Baa Uwien nin u'yul nin Yonbdaan *Yesu ɛ ɛrɛ tɛ usɛn tí fre kí baa ni'saan. ¹² Yonbdaan ɛ

cère ni ηmabe miyiem mà nnò ní yebre kí gbien; ní li yíe tɔb nin binib κε ten ti yíe ne ma bo. ¹³ Nnò ne u li de ne mituom, ní li yé u'yaab, ki la li ηmabe biil ti'Baa Uwien ya nun bó, lidaali là ti'Yonbdaan *Yesu li baa ní nin u'nib κε nnò.

4

Mitetem mà sange Uwien ya yenm

¹ Tɔ, ti'yaabe, ti là wɔkn' ne ni li fuobe ma bo ηɔ Uwien ya yenm ní li sange ni'bo. Ne ni fuobe nnò ne. Ti gbiereh ne, ki sureh ne Yonbdaan *Yesu bo, ní li tɔɔreh ki teh nnò ki joh inun bó. ² Kimε ni ben ti là wɔkn' ne Yonbdaan *Yesu ya wɔknm ma nnò. ³ Uwien yíe nà si: ní li ηmabe mitetem mà mɔn ne, ki la li teh sɔnsɔndl. ⁴ Ní'ni wà κε ní bende u li tien ma kí li coh u'ba, ki la li kuɔndeh u'ba jɔknt, kí li yé unil wà bi boh wɔ, ⁵ ki la li ηmabe sɔnsɔndyenmaale ten binib bà ηa ben Wien. ⁶ Uba la lí ní bii u'tɔ, ki la lere wɔ tu ya gber bo, kimε Yonbdaan diɛh binib ya tub i ya biere κε bo ne. Ti là tɔke' ne ηɔ, ki liebe' ki lere'. ⁷ Kimε Uwien ηa yin' te, tí li teh nà kuɔndeh te jɔknt, u yin' te tí li ηmabe mitetem mà mɔn ne. ⁸ Nen bo, wà κε yíe' tigber tuu la, na yé u yíe' binib ya gber ne, u yíe' Uwien wà dienh ne *Mifuoñaanm nnò ya gber ne.

⁹ Ni li yíe tɔb Kristo bo ma bo wɔn, na ji cieke nil ní kele kugbɔnku kí tɔke ne ni li teh ma bo, kimε Uwien cère' ninbi nin ni'yul bende' ni li yíe tɔb ma bo ηɔ. ¹⁰ Ti'yaabe, ni teh nnò ne nin ti'yaab bà κε te Maseduɔnn ya tinfenm ni nnò. Ti'yaabe, ti sureh ne ní li tɔɔreh ki teh nnò ki joh inun bó ne. ¹¹ Cère mɛn ni'nun ní li mɔn ní li te suo. Ní'ke ní li likeh ni'yul bo ya gber, kí li jinh ni'nɔje bo ten ti là tɔke'

nε ma bo, ¹² ηο bà ηα yé Kristo yaab ní li boh nε; nε na ji li jinh itonuο bo.

Yonbdaan ya baam ya gber

¹³ Ti'yaabe, ti yíe ní bende binib bà kpo' ya gber ηο ki la li te uyensaa ni ten binitəb nε, kime ben ηα ηməbe dendenl. ¹⁴ Ti teke' ki jin' ki ye *Yesu kpo', ki mεkre' bitenkpiib ni ma nnə, nnə nε bà teke' wə ki jin' ki yaan ki kpo' nnə, Uwien li mεkre bi'mə kí taan ben nin wən Yesu. ¹⁵ Imə̀n, ti təkheh nε tigber tà nə yé Yonbdaan ya nə̀bon iba nε. Yen si: Yonbdaan li baa lidaali là nnə, tinbi bà li biε ki fuobe nnə ηα li li liere bà kpo' usen. ¹⁶ Kime Uwien lá de usen la, ti li cii Uwien ya tondb ya cien ya niεke bó nin Uwien ya natunl ya muə bó. U ya yo nε Yonbdaan nin u'yul li nε paaki bó kí li jiinh ní. Nen saan nε Kristo yaab bà kpo' nnə li kpiε kí mεkre. ¹⁷ Ni ya puoli bó nε Uwien li yuure tinbi bà biε ki fuobe nnə nin ben tí tuobe Yonbdaan titεwəlgbənt ni paaki bó. Nnə nε ti li tuu ki te nin Yonbdaan uyo ke. ¹⁸ Nen bo, li taah men tigber tuu ki saakreh təb ya gbənent.

5

La gəh men kí li gu Yonbdaan ya baam

¹ Ti'yaabe, Yonbdaan li baa uyo wə ya gber wən, na ciεke nil ní kele gbənkú kí təkhe nε, ² kime ninbi mənən ben kein ki ye Yonbdaan ya babaadaali li te ten unasu bəareh kuñənkú ma bo nε. ³ Uyo wə binib li lienh ki teh bi te uyenduən ni, niba ηα ní tien be nnə, u ya yo nε ijendcien li ci be. Ní li te ten imerwien ciikeh utenpunb ma bo nε, nε ba ní fre kí nε len.

4 Ti'yaabe, ninbi ɲa te cinñunl ni ma nnɔ Yonbdaan ya babaadaali ɲa ní ci ne ten unasu ciikeh binib ma bo. 5 Kimɛ ni'ke yé kuwenwenku yaab ne, ki yé uwien ni yaab. Ta yé ñonku yaab, ka yé cinñunl yaab mɔ. 6 Nɛn bo, la cère mɛn ti li gɔh ten binitɔb. Cère mɛn tí li like, kí li co ti'ba. 7 Kimɛ bà gɔh nnɔ, bi gɔh kuñonku ne, bà ñuh ki yibeh nnɔ, bi yibeh kuñonku ne. 8 Ama tinbi bɛn wɔn, ti yé uwien ni yaab ne. Nɛn bo, cère mɛn tí li co ti'ba. Cère mɛn ti'tekjim nin ti'yíem ní li yé ti'bo tijekɔnwɛnt tà lèkndeh ti'fɛl bo; ti'ɲmɛrm ya dɛndɛnl mɔ ní li te ti'bo ten tikur ya kɛnpinl*.

9 Uwien ɲa gènde' tɛ wɔ ní ɲuu ti'bo, ama u gènde' tɛ tí ɲmɛre ti'Yonbdaan *Yesu Kristo bo ne. 10 Tinbi bo ne u kpo', ɲɔ ti fuobe bii ti kpo' la, tinbi nin wɔn ní li tɛ ki te. 11 Nɛn bo, li saakreh mɛn tɔb ya gbɛnɛnt, kí li toreh tɔb, ni'tekjim ní li faakreh ten ni teh ma fɛnfɛnnɔ nɔ.

Igbierfɔrke nin ifuonde

12 Ti'yaabe, ti tɔkeh ne ki teh ní li bɔh binib bà sɔnh Uwien ya tuonl ni'ni nin inunmɔn, ki likeh ne Yonbdaan ya sen ni, ki gbierɛh ne nnɔ. 13 Ní li boh bɛ ki gbiekeh, kí li yíe bɛ bi'tuonl bo. Cère mɛn ni'ke ya yɛnm ní li dɔ tɔb bo.

14 Ti'yaabe, ti gbierɛh ne ní li tɔkeh bà yé ikpaayuon† nnɔ ki teh bɛ ní liike bi'yul bo, kí li biendeh bijɛwaandɛnb ya fɛl, kí li toreh bà yé bijiinb, kí li ɲmɔbe kuminku binib ke bo. 15 Liike mɛn ni'yul

* 5:8 Pɔl ya bɔl unisaal ya yɛnmaale te u'yul ni ne. Ne miɲmienm te ten tikur ya kɛnpinl ki lieke iyɛnmaale bo ɲɔ usɛnpol la fre yí.

† 5:14 Bi li fre kí lebre bà yé ikpaayuonkí ye bà fuobe fɛnfɛnm mɔ.

bo, ki la cère unil tien' u'tò ibiere la, wò ní tu wò fènl. Ama li nuunh mèn uyo ke ní li teh ní'tòb nin binitòb ke nà mən.

¹⁶ Cère mèn ni'yenm ní li sange uyo ke, ¹⁷ ní li tuu ki kàareh, ¹⁸ kí li faareh Uwien isen ke ni, kime Uwien yíe *Yesu Kristo bo ní li teh nnò ne.

¹⁹ La piendeh mèn *Fuoñaanm ya tuonl, ²⁰ ki la yih bi sòkndeh Uwien ya gber tà nnò fenm. ²¹ Li tùoreh mèn ki fiinh tibont ke, tà mən la, ní li ñuuke tun. ²² Wiε mèn ibiere ke ya bol.

²³ Uwien, uyenduon ya daan nin u'yul ní cère ní li yé u'yaab kí tí ghen. Wò ní guure ni'ke mənəmən† ñò ti'Yonbdaan *Yesu Kristo ya babaadaali ni la li ñmòbe biil. ²⁴ Wà yin' ne nnò yé uməmàndaan ne, u li tien nen ke.

²⁵ Ti'yaabe, li kàareh mèn ki dienh te. ²⁶ Ní fuonde ti'yaab ke mənəmən. ²⁷ N təkheh ne Yonbdaan ya yel bo ne ki teh ní kàan kugbənku kuu nò ti'yaab ke ya nun bó.

²⁸ Ti'Yonbdaan *Yesu Kristo ní juoke ne.

† **5:23** Biεbre' inòbon yà ki ye ni'ke mənəmən nnò; ikele' Grekme ya lenm ni ki ye: Wò ní guure ni'yenm nin ni'naank nin ni'gbenent ne.

Uwien ya Jɔtiefɛnku ya gbɔnku
The New Testament in the Ngangam language of Togo
copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ngangam

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Ngangam

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
f30fbe0b-cda1-5a60-a4ee-8be80c6caef6